

Příležitosti na českém fleetovém trhu – situační zpráva

Fleetové odvětví v segmentech M1 a N1 patří k jednomu z **nejvýznamnějších segmentů** české ekonomiky – ročně se na něm odehrávají obchodní transakce převyšující **200 mld. Kč**. Dynamika jeho vývoje je tedy důležitá pro řadu firem.

Zdroje informací

Společnosti INCOMA GfK a Blue Strategy oslovily v průběhu června a července **6000 firem** v České republice, aby provedly dosud nekomplexnější **zmapování fleetového trhu** v České republice. Dále zmíněné informace pocházejí z tohoto projektu a jsou tedy **nejpřesnějším a nejaktuálnějším popisem** stavu a perspektiv tohoto trhu, který je k dispozici.

To nejdůležitější - kdo a jak rozhoduje

Rozhodování o volbě dodavatelů do fleetu se u 85% českých firem odehrává plně v **kompetenci lokálního managementu**, oproti tomu jen 3% firem nemohou lokálně rozhodovat vůbec o ničem. Finální rozhodnutí však v naprosté většině činí **nejvyšší patro managementu** (ředitelé či majitelé) a role výkonných pracovníků (fleet manager) je spíše poradní.

Detaily o rozdílech v rozhodovacích procesech v jednotlivých odvětvích či velikostních kategoriích firem jsou k dispozici, stejně tak jako **ověřené kontakty** na více než **10.000 osob** s rozhodovací kompetencí vůči fleetovým dodavatelům.

Struktura trhu

Necelá **čtvrtina firem**, provozujících firemní vozové parky, má **sídlo v Praze**, provozují však úhrnem **třetinu** všech vozů organizovaných ve fleetech. Necelá **desetina největších** firem má ve svých parcích celkem **čtvrtinu všech vozů**. 60% obrátově nejmenších firem pak provozuje třetinu všech vozů. Trh je tedy významně **koncentrován**, avšak i v kategorii středních a menších firem skýtá velmi zajímavé **obchodní příležitosti**. Další údaje o struktuře trhu z hlediska velikosti parků, odvětvové či regionální struktuře jsou k dispozici v případě zájmu.

Fleet management

Fleet managementem se zabývá aktivně **méně než polovina firem**, avšak v této části trhu je provozováno **více než 60%** všech vozů. Stále existuje zajímavý **obchodní potenciál** u firem spíše středních a menších. Je překvapivé, že existuje mnoho firem, jejichž roční náklady na fleet přesahují 10 mil. Kč, a přesto se této tematice nevěnují.

Zajímavým fenoménem je využívání **telematických a monitorovacích systémů**. Pod jejich dohledem již jezdí **nadpoloviční část vozů** v České republice, stále však existuje obrovský **potenciál** pro dodavatele těchto služeb.

Rovněž tak se firmy snaží **zefektivnit nákupy** dalších potřebných produktů, jako jsou pneumatiky a palivo. **Centralizace** nákupu pneumatik je zavedena u více než **poloviny všech firem**, stejně tak jako využívání palivových karet. Stále však existuje dostatečný počet firem, které mohou být zajímavou obchodní příležitostí.

Další detaily, stejně jako podíly tržní podíly jednotlivých dodavatelských firem a konkrétní údaje o obchodně zajímavých firmách jsou k dispozici.

Vozy ve fleetech

Zatímco celý český autopark je pověstný svým vysokým průměrným stářím (14 let), ve firemních fleetech je situace podstatně jiná – **jen čtvrtina vozů je starších než 4 roky**. Významně se tento ukazatel odlišuje v jednotlivých regionech, v různých velikostních kategoriích firem i v různých podnikatelských oborech.

Po nedávné legislativní změně týkající se odpočtu DPH i u vozů M1 se struktura trhu z pohledu používaných vozů narovнала. V současné době je **necelá pětina všech vozů** v kategorii **N1** jako ryze užitkové vozy, zatímco zbytek jsou vozy kategorie M1, ať už s přepážkou nebo bez.

V českých fleetech jsou zastoupeny **všechny značky** které jsou na trhu k dispozici, včetně "nefleetových". Největším tržním segmentem je kategorie **nižší střední třídy**, která se podílí na celkovém trhu téměř z jedné třetiny. Zajímavý je 1% podíl **luxusních SUV**, v menších a středních fleetech je jejich podíl dokonce 5%.

Překvapením jistě nebude informace o největším tržním podílu značky **Škoda**, který je **nadpoloviční** a ještě významně vyšší je v největších fleetech. Naopak s klesající velikostí fleetu se zvyšuje počet značek, které v něm jsou zastoupeny, a zejména v segmentu středních a menších firem je **příležitost opravdu pro každou značku**.

V segmentu **N1** je situace vyrovnanější, když se o **dvě třetiny trhu dělí celkem 4 značky** a o tři čtvrtiny trhu pak značek 6.

Údaje o dalších **detailech o tržních podílech** v jednotlivých segmentech, regionech či velikostních kategoriích firem, stejně jako podrobné profily jednotlivých fleetových firem, jsou rovněž k dispozici.

Financování a pojištění fleetů

Nejdynamičtějším způsobem financování se v ČR již definitivně stal **operativní** (full-service) **leasing**. Zatímco před 7 lety se podílel na celkovém trhu necelými deseti procenty, v současné době již **přesáhl 20%** hranici a lze důvodně předpokládat jeho růst i nadále. Zatím jej však využívá pouhých 12% firem a **perspektivy dalšího růstu** tedy jsou především v segmentu středních a menších firem.

Údaje o dalších formách financování (zejména finančním leasingu), tržních podílech jednotlivých leasingových firem (jak v operativním, tak finančním leasingu) a pojišťoven jsou k dispozici ve struktuře regionální, odvětvové i velikostní.

Vývoj českých fleetů

Zejména v dnešní době je rozšířeným nástrojem **omezování velikosti fleetů** či **odkládání jejich obnovy**, často i s vědomím, že tento způsob snižování nákladů není v středně-dlouhodobém horizontu efektivní.

Snaha za každou cenu vykázat snížení nákladů pak řadu firem přivede v budoucnu k vyšším a **zcela zbytečným výdajům**. Existují však i firmy, které svůj vozový park **hodlají rozšiřovat či obnovovat**, a je jich více než těch, které jej spíše redukují či obnovu odkládají.

Třetina firem, které letos obnovu realizují, provozuje celkem **více než polovinu všech vozů**. Pětina všech firem dokonce plánuje obnovu více než desetiny celkového parku. Údaje o tom, které firmy to jsou, je rovněž tak možné získat – jsou k dispozici.

Společenská zodpovědnost firem v oblasti fleet managementu

Jedním z témat, které bylo velmi aktuální v „dobrých“ letech, ale ani v současných dnech není zcela zapomenuto, je **provozování „ekologických“ automobilů**, ať už se jedná o upravené tradiční modely s benzinovými a dieselovými motory, o vozy na CNG, hybridní automobily či blížící se využívání elektromobilů.

Tyto typy automobilů dnes **používají 4% firem** a další **3% plánují** ekologické vozy do svých autoparků zařadit v tomto či příštím roce. Vyšší podíl využívání ekologických vozů je u větších firem s obratem nad 1 mld. Kč, kde je jejich podíl na úrovni 6%.

Další podrobnosti, stejně jako konkrétní údaje o firmách, které toto téma zajímá, jsou k dispozici.

V Praze dne 10.9.2009

Radovan Mužík, Partner, INCOMA GfK
Roman Řípa, Consultant, Blue Strategy